

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 75/2021
04.02.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Радмиле Драгичевић Дичић, председника већа, Радослава Петровића, Биљане Синановић, Дубравке Дамјановић и Мирољуба Томића, чланова већа, са саветником Андреом Јаковљевић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА и др., због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика и др., одлучујући о захтевима за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Тихомира Димковића, браниоца окривљеног ВВ, адвоката Павла Мушицког и браниоца окривљеног ГГ, адвоката Јанка Шерфезе, поднетим против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 546/15 од 05.07.2018. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 220/18 од 25.02.2020.године, у седници већа одржаној дана 04.02.2021. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

I ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Тихомира Димковића и браниоца окривљеног ВВ, адвоката Павла Мушицког, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 546/15 од 05.07.2018. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 220/18 од 25.02.2020. године.

II ОДБАЦУЈЕ СЕ, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ГГ, адвоката Јанка Шерфезе, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Зрењанину К 546/15 од 05.07.2018. године и Вишег суда у Зрењанину Кж1 220/18 од 25.02.2020. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину К 546/15 од 05.07.2018. године, поред осталих, окривљени ВВ оглашен је кривим због продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 1 године, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 3 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело, а окривљени ГГ оглашен је кривим због кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика па му је изречена условна осуда којом му је утврђена казна затвора у трајању од 1 године, која се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 3 године од дана правноснажности пресуде не учини ново кривично дело. Истом пресудом окривљени

ББ и АА оглашени су кривим због извршења по једног кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика па су им изречене условне осуде којом су им сваком понаособ утврђене казне затвора у трајању од по 8 месеци, које се неће извршити уколико окривљени за време проверавања у трајању од 3 године од дана правноснажности пресуде не учине ново кривично дело. На основу члана 63. став 1. Кривичног законика одређено је да ће се окривљенима у случају опозива условне осуде урачунати време које су провели у притвору у периоду од 10.06.2015. године до 03.07.2015. године.

На основу члана 264. став 1. ЗКП сваки од окривљених се обавезује на плаћање судског паушала у износу од по 5.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Вишег суда у Зрењанину Кж1 220/18 од 25.02.2020. године одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца ОЈТ у Зрењанину и жалбе бранилаца окривљених ВВ, ГГ, ББ, АА и ДД и првостепена пресуда, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтеве за заштиту законитости благовремено су поднели:

- бранилац окривљеног АА, адвокат Тихомир Димковић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, као основан и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да побијане пресуде преиначи и окривљеног АА, ослободи од оптужбе.

- бранилац окривљеног ББ, адвокат Тихомир Димковић, због повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев за заштиту законитости, као основан и укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање или да побијане пресуде преиначи и окривљеног ББ, ослободи од оптужбе.

- бранилац окривљеног ВВ, адвокат Павле Мушицки због битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд усвоји поднети захтев, преиначи побијане пресуде и сходно члану 423. тачка 1) ЗКП, донесе пресуду, којом се окривљени ВВ, ослобођа од оптужбе.

- бранилац окривљеног ГГ, адвокат Јанко Шерфезе због повреде закона из члана 485. став 1. тачка 1) и 3) у вези 4. ЗКП са предлогом да Врховни касациони суд утврди да је поднети захтев основан и сагласно члану 492. став 1. тачка 2) ЗКП, донесе пресуду којом се побијане пресуде укидају у односу на окривљеног ГГ и предмет врати на поновно суђење.

Врховни касациони суд је доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без

обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, па је, након оцене навода изнетих у захтевима, нашао:

Захтеви за заштиту законитости браниоца окривљених АА и ББ, адвоката Тихомира Димковића и браниоца окривљеног ВВ, адвоката Павла Мушицког, су неосновани.

Захтев браниоца окривљеног ГГ, адвоката Јанка Шерфезе, нема прописан садржај.

Указујући на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, бранилац окривљених АА и ББ, адвокат Тихомир Димковић у поднетим захтевима истиче да изрека правноснажне пресуде у односу на ове окривљене не садржи све субјективне и објективне елементе бића кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика за које су они оптужени и правноснажно оглашени кривима, обзиром да су у истој описане радње које су окривљени предузели као физичка лица, а не као службена лица, посебно имајући у виду да су окривљени били у пријатељским односима са окривљеним ДД, коме су према наводима оптужног акта прибавили корист.

Бранилац окривљеног ВВ, адвокат Павле Мушицки указујући на исту повреду закона истиче да изрека правноснажне пресуде у односу на окривљеног ВВ не садржи све битне елементе бића кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика, за које је оптужен и правноснажно оглашен кривим, а које дело је бланкетног карактера и у изреци је морало бити наведено противно којем пропису је окривљени ВВ поступио, а што је у конкретном случају, изостало.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ се, по оцени Врховног касационог суда, не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 359. став 1. КЗ, прописано је да ће се службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења, прекорачењем границе свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанесе какву штету или теже повреди права другог, казнити затвором од 6 месеци до 5 година.

Радња извршења кривичног дела из члана 359. став 1. КЗ садржи већи број алтернативно постављених радњи и може се састојати у искоришћавању службеног положаја или овлашћења, прекорачењу граница службеног овлашћења или невршењу службене дужности, а последица - прибавити себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другом нанети какву штету или теже повредити права другог.

Чланом 112. став 3. тачка 1) Кривичног законика прописано је да се службеним лицем сматра лице које у државном органу врши службене дужности.

У конкретном случају, окривљени АА, ББ и ВВ су као припадници МУП РС, ПУ ... и то окривљени АА са звањем ..., на радном месту ... дежурне службе ПУ ..., окривљени ББ на радном месту ..., распоређен у дежурној служби ПУ ..., а окривљени ВВ, на радном месту ... радника у Одсеку за ..., са звањем ..., дакле као службена лица у смислу цитираног члана 112. став 3. тачка 1) Кривичног законика, искоришћавањем свог службеног положаја и прекорачењем границе свог службеног овлашћења прибавили другом физичком лицу корист, на начин описан у изреци правноснажне пресуде под тачкама 1., 3 и 4.. Наиме, према изреци правноснажне пресуде сва тројица окривљених, прибавили су корист окривљеном ДД, а окривљени ВВ и брату окривљеног ДД, ЂЂ, у виду непокретања кривичног поступка за кривично дело недозвољена трговина из члана 243. став 1. Кривичног законика и корист у виду даљег бављења нелегалном продајом дуванских производа. Из наведених разлога се и по налажењу Врховног касационог суда, у радњама окривљеног АА и ББ стичу сва законска обележја по једног кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. Кривичног законика, а у радњама окривљеног ВВ, сва законска обележја продуженог кривичног дела злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, те су супротни наводи захтева бранилаца окривљених АА и ББ, оцењени неоснованим, а као неосновани су оцењени и наводи браниоца окривљеног ВВ, будући да према ставу Врховног касационог суда, за постојање предметног кривичног дела није неопходно навести бланкетну норму која је прекршена, већ је довољно да изрека садржи битне елементе кривичног дела у питању.

Имајући у виду наведено захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ, неосновано се побијају правноснажне пресуде због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП.

С тим у вези, Врховни касациони суд налази да правноснажним пресудама није учињена повреда закона из 439. тачка 2) ЗКП, на коју се указује захтевом браниоца ВВ уз истицање да се у конкретном случају у односу на окривљеног може радити само о кривичном делу одавање службене тајне из члана 369. Кривичног законика, обзиром да је првостепени суд у конкретном случају правилно применио кривични закон када је радње овог окривљеног описане у изреци првостепене пресуде под тачком 1. правно квалификовао као продужено кривично дело злоупотреба службеног положаја из члана 359. став 1. у вези члана 61. Кривичног законика, будући да се у радњама окривљеног ВВ описаним у тачки 1. изреке правноснажне пресуде стичу сва законска обележја тог кривичног дела, због којег је правноснажном пресудом оглашен кривим и осуђен, како је то напред већ наведено.

Поред наведеног, као разлог за подношење захтева за заштиту законитости бранилац окривљеног ВВ истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП па наводи да се првостепена пресуда заснива на незаконитом доказу, који је требало да се издвоји из списка, те као незаконит доказ означава материјал добијен спровођењем тајног надзора комуникације окривљеног ВВ, а по наредби судије за претходни поступак Основног суда у Зрењанину Кпп Пов 247/15 од

21.05.2015. године и Кпп Пов 252/15 од 25.05.2015. године. Према наводима захтева, поступак након завршетка тајног надзора комуникације окривљеног ВВ није спроведен у складу са чланом 170. став 3. ЗКП, јер надлежни тужилац, након што му је од стране судије за претходни поступак достављен материјал добијен спровођењем тајног надзора комуникације, није одредио да се тај материјал у целини или делимично препише или опише, а суд је на главном претресу извео доказ преслушавањем разговора забележених на снимцима и читањем садржаја СМС порука, на који начин се према наводима одбране, суд ставио у улогу јавног тужиоца.

Чињеница је да у конкретном случају јавни тужилац није, у складу са одредбом члана 170. став 3. ЗКП, одредио да се снимци добијени употребом техничких средстава у целини или делимично препишу и опишу.

Из списка предмета и то записника са главног претреса одржаног дана 04.06.2018. године, на коме су били присутни и окривљени ВВ и његов бранилац - адвокат Павле Мушицки, произилази да су у наставку доказног поступка на главном претресу, сходно одредби члана 405. став 2. ЗКП, непосредно изведени докази - репродуковани тонски записи пресретнутих разговора, извршен увид у ЦД са видео записом и увид у СМС поруке, тако да су окривљени и његов бранилац имали могућност да се упознају са њиховим садржајем и да о истима расправљају и износе своје примедбе, при чему из наведеног записника произилази да се странке нису противиле извођењу ових доказа.

Препис снимака добијених употребом техничких средстава није доказ у овом кривичном поступку, већ је то оптички или тонски снимак. Стога, по оцени Врховног касационог суда, напред наведени тонски и видео записи, као и садржај СМС порука представљају законите доказе на којима се пресуда може заснивати, па су неосновани наводи браниоца окривљеног којима се указује да начин извођења доказа и заснивање пресуде на истима представља битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

Бранилац окривљеног ВВ у захтеву надаље полемисе са утврђењем суда у погледу испуњености услова за одређивање мере тајног надзора комуникације и тајног праћења и снимања према окривљеном ВВ, што је процесно чињенично питање, а осталим наводима, указује на недостатак разлога у образложењу правноснажне првостепене пресуде. Међутим, како ово нису разлози у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП, то се Врховни касациони суд у оцену истих није упуштао.

Најзад, бранилац окривљеног ГГ, као разлог за подношење захтева за заштиту законитости наводи повреде члана 485. став 1. тачка 1) и 3) ЗКП, које су општег карактера и оквирно прописују разлоге за подношење захтева за заштиту законитости окривљеног преко браниоца. Међутим, како наведене повреде супротно одредби члана 484. ЗКП, нису конкретизоване, а Врховни касациони суд је приликом одлучивања о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног везан разлозима из члана 485. став 1. у вези става 4. ЗКП, те делом и правцем побијања који су истакнути у захтеву за заштиту законитости, како је то изричито прописано чланом 489. став 1. ЗКП, то суд

одлучујући по захтеву за заштиту законитости, уколико разлози повреде закона и поступка нису изричито наведени, нема законских овлашћења да по службеној дужности тумачи и оцењује о којој се повреди закона ради.

Такође, у поднетом захтеву бранилац окривљеног ГГ наводи да су правноснажним пресудама окривљеном повређена људска права гарантована Уставом и европском конвенцијом о заштити људских права и основних слобода, али уз захтев није приложио пресуду Европског суда за људска права нити одлуку Уставног суда, које се односе на овог окривљеног или другог учесника у поступку против њега.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је захтев браниоца окривљеног ГГ одбацио, закључивши да исти сходно члану 484. ЗКП, нема прописан садржај.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама нису учињене повреде закона на које се неосновано указује захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених АА, ББ и ВВ, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтеве бранилаца ових окривљених одбио као неосноване, док је захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног ГГ одбацио на основу одредаба члана 487. став 1. тачка 3) ЗКП у вези члана 484. ЗКП и донео одлуку као у ставу првом и другом изреке ове пресуде.

**Записничар-саветник,
Андреа Јаковљевић,с.р.**

**Председник већа-судија,
Радмила Драгичевић Дичић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић